

2.4.2025

Eduskunta, maa- ja metsätalousvaliokunta

mmv@eduskunta.fi

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 8.4.2025 klo 10.00 / HE 16/2025 vp / Lausuntopyyntö

Asia: HE 16/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

Valtiovarainministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

Sisäministeriö pyysi lausuntopyynnössään 3.7.2024 valtiovarainministeriöltä (VM) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien uutta rahapelijärjestelmää koskevaa lainsäädäntöä.

Esitys perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan, jonka mukaan Suomen rahapelijärjestelmää uudistetaan avaten sitä lisenssimallilla kilpailulle viimeistään 1.1.2026. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Hallitusohjelman valvonnan tehostamista koskevan tavoitteen mukaisesti esityksessä ehdotetaan valvontaviranomaiselle eli valmistelussa olevalle ja tavoitteen mukaan vuoden 2026 alusta toimintansa aloittavalle Lupa- ja valvontavirastolle monipuolisia toimivaltuuksia. Valvontaviranomainen toimisi lupa- ja valvontarekisterin rekisterinpitäjänä lakisääteisten tehtäviensä suorittamiseksi. Laissa säädettäisiin valvontatyön kustannusten kattamiseksi toimiluvanhaltijoilta perittävästä vuosittaisesta valvontamaksusta ja sen määräytymisen perusteista. Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2026 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Rahapelilaki ja muut ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1.1.2027, jolloin toimiluvanvarainen rahapelitoiminta voisi käynnistyä. Toimiluvan hakemista ja toimiluvan myöntämisen edellytyksiä, toimilupamenettelyyn liittyviä viranomaisen tiedonsaantioikeuksia ja yksinoikeustoimiluvasta valtiolle maksettavaa korvausta koskevia rahapelilain säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin jo vuoden 2026 alusta lukien.

VM oli edustettuna hankkeen työryhmässä. Valtiosihteereistä koostunut poliittinen ohjausryhmä ohjasi linjauksillaan työryhmän työtä.

Valtiovarainministeriö arvioi lausunnossaan 16.8.2024, että huomioiden valmistelun laajuus ja lukuisat monimutkaiset ratkaistavat kysymykset, esitysluonnos oli kokonaisuudessaan hyvin valmisteltu ja esitykset kannatettavia. Esityksen laaja-alaisuuden vuoksivuo VM keskittyi lausunnossaan sen hallinnonalalle keskeisiin asioihin. VM osallistui esityksen valmisteluun, minkä johdosta VM:n valmistelussa esittämät asiat oli suurilta osin jo huomioitu lausuntoluonnoksessa. VM katsoo, että sen lausunnossaan esittämät asiat on riittävällä laajuudella huomioitu eduskunnalle annetussa esityksessä.

Taloudellisten vaikutusten kvantitatiivinen arviointi on tarkkuudeltaan vielä karkealla tasolla esityksen laajuudesta ja eri vaikutuskanavien välisistä ristikkäisvaikutuksista johtuen. Valtiontaloudellisiin vaikutuksiin vaikuttaa keskeisesti, missä määrin uudistuksella onnistutaan kanavoimaan rahapelaaminen rahapelijärjestelmän sisällä tapahtuvaksi eli kuinka suureksi ns. kanavointiaste saadaan. Esityksen taloudellisten vaikutusten perusteluja on selvennetty VM:n pyynnöstä. Myös viranomaisvaikutuksia pyydettiin arvioimaan joiltain osin tarkemmin. Erityisesti poliisin resurssointia kokeviin arvioihin pyydettiin tarkennusta.

VM toteaa, että hallituksen esityksen vaikutusten arviointia koskevia osuuksia on täydennetty VM:n esittämän mukaisesti. Valtiontaloudelliset vaikutukset on arvioitu riittävällä tavalla huomioiden arviointiin liittyvät lukuisat epävarmuustekijät.

Hevostalous ja hevosurheilu

Hallitusohjelmassa ei linjattu toimilupajärjestelmän piiriin kuuluvista rahapeleistä rahapeliuudistuksessa. Näin ollen esimerkiksi totopelien sisältyminen toimiluvanvaraisesti toimeenpantaviin rahapeleihin ratkaistiin hallituksen esityksen valmistelussa. Hallitusohjelmaan sisältyy kirjaus hevostalouden toimintaedellytysten varmistamisesta.

Kuten esityksessä todetaan, siinä esitetyillä ratkaisulla olisi vaikutuksia hevostalouteen ja tätä kautta aluekehitykseen ja maaseutuun raviurheilun ja rahapelaamisen välisen yhteyden vuoksi.

Pelituottojen näkökulmasta painetta purkaa yksinoikeus hevospelien järjestämisessä vähensi korkeana säilynyt kanavointiaste. Hevospelien erottamisen yksinoikeusjärjestelmästä katsottiin kuitenkin olevan linjassa muun rahapelaamisen osalta tehtyjen ratkaisujen kanssa. Esityksessä todetaan lisäksi, että rahapelitoimilupa perustuva hevos pelaaminen, mahdollisuus rahapelien toimeenpanossa kansainväliseen yhteistyöhön sekä markkinointiin ja

sponsorointiin tukisivat hevos pelaamisen kilpailukykyä ja kiinnostavuuden lisääntymistä hevos pelaamista kohtaan.

Esityksessä todetaan, että esitys mahdollistaa hevostalousalan toimijoille osallistumisen rahapelitoimintaan ja siten hevostalousalan rahoituksen rahapelitoiminnan tuotoilla osana muuta hevostalousalan kokonaisrahoitusta ravirata- ja kilpailutoiminta mukaan luettuina. Valtiovarainministeriö toteaa, että hevostalouteen liittyvä ratkaisu vähentää jatkossa tarvetta suoralle valtion rahoitukselle.

Valtiovarainministeriö toteaa arpajaisverolain muuttamista koskevan lakiehdotuksen osalta, että Suomessa myönnetyn toimiluvan nojalla Suomessa pelattavaksi tarjotut hevoskilpailukohteiset vedonlyönnit olisivat arpajaisveron alaisia rahapelejä. Rahapeleistä suoritettavan arpajaisveron ehdotetaan olevan 22 prosenttia tuotosta.

Valtiovarainministeriö, budjettiosasto ja vero-osasto